

Bratislava, 10. apríla 2014

Coface CEE Insolvency Report 2013: Počet insolvenčných konaní sa zvýšil v dôsledku slabého ekonomického prostredia

- **Rekordný rok 2012 našiel premožiteľa, tromfol ho rok 2013: o 5 % viac insolvenčných konaní v roku 2013 v strednej a východnej Európe spôsobilo aj ekonomické spomalenie v eurozóne a fiškálne opatrenia**
- **Najodolnejšie sektory: IT, vzdelávanie a zdravotníctvo**
- **Najohrozenejšie sektory: Výstavba, veľkoobchod a maloobchod**
- **Pozitívny výhľad na rok 2014 a 2015: stabilizuje sa konečne miera rastu insolvenčných konaní?**

Firmy v regióne strednej a východnej Európy majú za sebou náročný rok 2013: už i tak slabá ekonomická situácia sa zhoršila v dôsledku fiškálnych opatrení, ktoré mali byť prostriedkom na riešenie rastúcich rozpočtových deficitov. Znížila sa aj spotreba domácností. Sťažovaný prístup k úverom spôsobila nielen znížená ponuka, ale hlavne klesajúci dopyt po nových úveroch. „Táto situácia mala priamy dopad aj na spoločnosti, výsledkom čoho bolo ich revidovanie predajných cieľov smerom nadol,“ podotýka vo svojej správe o insolvenčných konaniach v strednej a východnej Európe Coface, popredná celosvetová spoločnosť v poistení pohľadávok. Okrem toho však aj export, ktorý mal podľa očakávania prispieť k rastu ich HDP, narazil na spomalenie ekonomík v eurozóne, kde tradične práve ekonomiky strednej a východnej Európy hľadajú odbytiská pre svoj tovar.

Vývoj platobnej neschopnosti v strednej a východnej Európe v roku 2013

	Celková platobná neschopnosť		z toho bankrotov		Dynamika celkovej platobnej neschopnosti v %		Celkový počet aktívnych spoločností*	Medziročný pohyb v %
	2013	2012	2013	2012	2013/2012	2012/2011	2013	2013
Bulharsko	834	601	646	580	38.8% ▲	20.4%	400,000	0.21%
Chorvátsko	3,186	3,033	787	630	5.0% ▲	174.2%	150,000	2.02%
Česká republika	10,653	8,045	5,496	3,770	32.4% ▲	26.1%	1,471,000	0.72%
Estónsko ²⁾	514	495		146	3.8% ▲	-20.5%	139,000	0.37%
Maďarsko	13,489	22,840	n.a. ¹⁾	22,644	-40.9% ▼	11.9%	595,000	2.27%
Lotyšsko	818	883	612	875	-7.4% ▼	7.2%	229,600	0.36%
Litva	1,517	1,400	1429	1,278	8.4% ▲	10.0%	90,800	1.67%
Poľsko	883	877	718	711	0.7% ▲	21.3%	1,795,000	0.05%
Rumunsko	27,145	25,842	n.a. ¹⁾	n.a. ¹⁾	5.0% ▲	20.2%	421,900	6.44%
Srbsko ²⁾	8,498	8,333		2,647	2.0% ▲	-43.8%	111,700	7.61%
Slovensko	507	452	394	362	12.2% ▲	-9.6%	540,000	0.09%
Slovinsko	994	980	944	n.a. ¹⁾	1.4% ▲	39.2%	185,500	0.54%

1) nepublikované vo verejných zdrojoch

2) údaje z roku 2013 odhadnuté Coface z dôvodu nedostupnosti oficiálnych údajov

* odhad odborných organizácií, priemer

Zdroj: Coface

Konkurzné konanie: Tento termín sa vzťahuje na insolvenčné konania, ktorých cieľom je dosiahnuť riadne ukončenie konkurzu a to buď bankrotom firmy alebo reorganizáciou jej podnikania.

Tento ekonomický obraz sa preto priamo odrazil aj na štatistikách insolvenčných, kde počet subjektov v platobnej neschopnosti dosiahol vlani 69 038. Takmer pre všetky krajiny z tohto regiónu – s výnimkou Maďarska, kde Coface zaznamenala pokles, platí, že sa počet insolvenčných zvýšil v priemere o 9 %. Najvyšší nárast insolvenčných s 834 spoločnosťami (+39 %) zaznamenalo Bulharsko. Hlavnú príčinu vidí Coface v poklese domáceho dopytu, sťaženému prístupu k úverom a nedostatku programov na podporu podnikateľských aktivít. Slovensko pritom spolu s Českom patriapopri Bulharsku do prvej trojky najvyššieho prírastku insolvenčných v regióne. Lotyšsko je, naopak, svetlým príkladom poklesu insolvenčných. Ich počet tam vlani klesol medziročne o 7 %. Tento pozitívny výsledok je odrazom rastu HDP, ktorý Coface odhaduje na 4,6 %, ako aj rastúcej spotreby domácností v tejto pobaltskej krajine.

„Krajiny strednej a východnej Európy vlani čelili náročným podmienkam, ktoré mali vplyv na tamajšie podnikateľské prostredie. Popri nízkym výdavkom domácností tiež pociťovali dopad recesie v eurozóne, ktorá je hlavným odbytišťom pre väčšinu z nich. Česká republika ako krajina silne závislá od vývozu do vyspelých krajín EÚ je toho úplným dôkazom – nielen pokiaľ ide o makroekonomiku, kde krajina pociťovala dvojročnú recesiu, ale aj mikroekonomiku, kde platobná neschopnosť podnikov prudko vzrástla. Kým v roku 2012 to bol 26 percentný rast, vlani sa už počet insolvenčných zvýšil o 32 %,“ vysvetľuje Grzegorz Siewicz, hlavný ekonóm Coface pre región CEE.

Zložité ekonomický vývoj bude naďalej tlačiť stavebníctvo nadol

Útlm dopytu, zníženie výdavkov domácností a rastúca konkurencia mali podľa Coface priamy negatívny dopad hlavne na maloobchod aj veľkoobchod. Počas druhej polovice roka 2013 síce už bolo cítiť pomalé oživenie ekonomiky, ktoré podporila nízka inflácia a aj isté signály návratu dôvery spotrebiteľov.

Napriek tomu stavebníctvo zostáva v regióne strednej a východnej Európy naďalej pod tlakom. Podľa Coface sa ani v roku 2013 nezlepšila dlhodobá zlá výkonnosť odvetvia. Čo je horšie, zapôsobil tam domino efekt, v dôsledku čoho vývoj negatívne ovplyvnil aj ďalšie priemyselné odvetvia súvisiace s výstavbou, napríklad výrobcov kovov, strojov a iných produktov a zariadení, ktoré využívajú stavebné firmy. „V blízkej budúcnosti nepočítame s faktormi, ktoré by zlepšili situáciu v stavebníctve,“ konštatuje Coface. Príliv prostriedkov z fondov EÚ z nového rozpočtového balíka na roky 2014-2020 sa odzrkadlí na finančnej situácii spoločností najskôr na konci tohto roka. Navyše, firmy sa stále zdráhajú vo väčšom investovať do fixných aktív, kým nie sú presvedčené o definitívnom ukončení spomalenia rastu ekonomík a nástupu ekonomického oživenia.

Koho čaká v regióne rast konkurzov, koho pokles

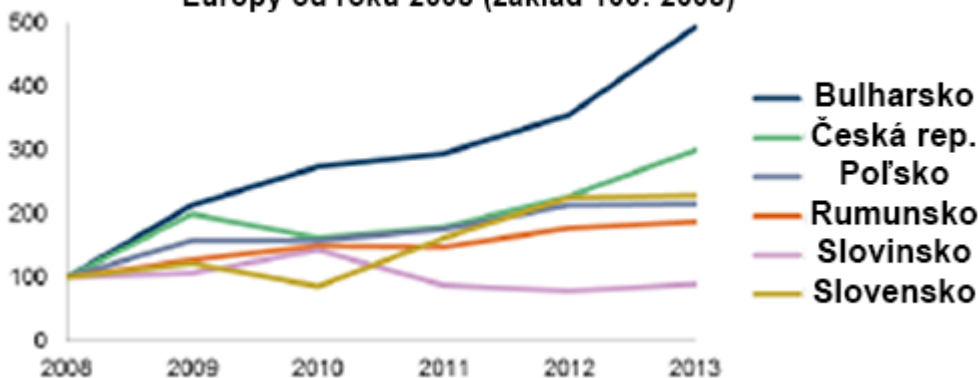
Začiatok roka 2014 priniesol pozitívnejší ekonomický výhľad. Práve očakávané oživovanie ekonomík v eurozóne by mohlo prispieť aj k rastu v krajinách stredo- a východoeurópskeho regiónu. Coface predpokladá, že priemerná miera rastu ekonomík v týchto krajinách by sa tento rok mohla takmer zdvojnásobiť, teda z vlnajších 1,2 % na 2,2 % v tomto roku. Hlavným

zdrojom bude zvýšenie exportu do krajín eurozóny, ako aj zvýšenie súkromnej spotreby, ktorá by mala byť čoraz väčším prispievateľom k zvyšovaniu HDP v regióne. Toto zlepšenie prostredia pomôže aj firmám nadobudnúť väčšiu istotu pri prijímaní podnikateľských rozhodnutí a vrátiť sa k tvorbe fixného kapitálu. Ťahúňmi rastu budú hlavne pobaltské štáty Lotyšsko a Litva, ktorým Coface predpokladá rast 4,2 % respektíve 3,4 % HDP. „Hocako aj ostatné krajiny strednej a východnej Európy by mali zvýšiť tempo rastu v porovnaní s vlaňajším rokom,“ dodáva Coface.

Hoci sa očakáva postupné ozdravovanie ekonomík v západnej Európe, tempo rastu tam bude tento rok len mierne, teda okolo jedného percenta. Rast potiahnu dve najstabilnejšie ekonomiky – Nemecko a Rakúsko. Tie by mali podľa odhadov Coface vzrásť o 1,7 % v oboch prípadoch. Obe tieto krajiny budú zároveň profitovať z oživenia spotreby domácností, k čomu prispieva aj ich najnižšia miera nezamestnanosti spomedzi štátov EÚ, rastúce mzdy a rastúci zahraničný dopyt po ich produktoch.

Aj firmy v regióne strednej a východnej Európy budú benefitovať zo zlepšenia situácie svojich hlavných zahraničných obchodných partnerov. Nejaký čas však potrvá, kým spoločnosti začnú byť opäť podnikateľsky aktívnejšie a výsledky bude vidieť aj na ich finančných výsledkoch. „Kým v prípade Poľska a Lotyšska očakávame tento rok zníženie počtu insolvencií, mnohé ďalšie ekonomiky regiónu budú naopak čeliť nárastu bankrotov. Česká republika, Maďarsko, Rumunsko, rovnako ako Chorvátsko a Slovinsko zaznamenajú najvyšší nárast za celý rok,“ predpovedá Coface.

Vývoj platobnej neschopnosti v krajinách strednej a východnej Európy od roku 2008 (základ 100: 2008)

P R E S S R E L E A S E

KONTAKT PRE MÉDIÁ:

Slávka Boldocká - 0918805510, slavka@mediamedia.sk

O spoločnosti Coface

Skupina Coface, svetový líder v poistení pohľadávok, ponúka spoločnostiam po celom svete globálne riešenia pre riadenie rizík pohľadávok. V roku 2012 skupina dosahovala konsolidovaný obrat 1,6 miliardy eur. Takmer 44 000 zamestnancov v 66 krajinách poskytuje lokálne služby na medzinárodnej úrovni. Poisťuje tiež pohľadávky z obchodov realizovaných 35 000 firemnými klientmi vo viac než 200 krajinách sveta. Každý štvrťrok Coface publikuje svoje hodnotenie rizík 158 krajín sveta, ktoré je založené na jedinečných znalostiach platobnej morálky v krajinách a odborných znalostiach 350 underwriterov. Vo Francúzsku Coface poskytuje verejnoprávne exportné záruky z poverenia francúzskeho štátu. Coface je dcérskou spoločnosťou Natixis, ktorá je súčasťou skupiny BPCE a zameriava sa na finančné investičné riadenie a špecializované finančné služby. Na Slovensku pôsobí Coface Slovakia od roku 1993.

www.coface.com